

ZAŁĄCZNIK NR 3 do Rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia

w sprawie przyjęcia planu zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Gdańsku

UZASADNIENIE
DO SZCZEGÓŁOWYCH ROZSTRZYGNIĘĆ DOTYCZĄCYCH POSZCZEGÓLNYCH AKWENÓW

Spis treści

1. Uwarunkowania prawne	1
2. Przebieg prac projektowych i formalnych	2
3. Ustalenia ogólne	2
4. Rozstrzygnięcia szczegółowe	5
5. Rysunek uwarunkowań	12

1. Uwarunkowania prawne

W związku z Dyrektywą 2014/89/UE, na mocy Ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej¹ (zwanej dalej „ustawą”), dyrektorzy urzędów morskich mają obowiązek sporządzenia planów zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich na akwenach podlegających ich jurysdykcji. Projekt planu zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Gdańsku jest sporządzany przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni na podstawie Art. 37a Ustawy i Rozporządzenia w sprawie wymaganego zakresu planów² (zwanego dalej „rozporządzeniem”). Nadano mu unikalny kod literowy planu: GDA. Rysunek planu GDA jest sporządzony:

1. w skali 1: 5 000 dla wód portu określonych od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego, czyli dla wewnętrznych wód portowych
2. oraz w skali 1 : 10 000 dla całego obszaru objętego planem łącznie z redą.

¹ Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2135 ze zmianami)

² Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie wymaganego zakresu planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1025)

Plan GDA – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej³ – obejmuje: redę portu, czyli zewnętrzne wody portowe na północ od linii łączącej najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego oraz wewnętrzne wody portowe, na południe od tej linii, na które składają się morskie wody wewnętrzne w granicach portu tj. Wisła Śmiała, zachodni odcinek Martwej Wisły, Motława i Nowa Motława na północ od mostów Zielonego i Stągiewnego, Kanał Kaszubski, baseny portowe i fosy Twierdzy Wisłoujście oraz baseny Portu Północnego.

2. Przebieg prac projektowych i formalnych

- 21.01.2020 – ogłoszenie Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni o przystąpieniu do sporządzania planu.
- 27.03.2020 – termin składania wniosków do planu (wpłynęły 44 pisma zawierające 174 wnioski).
- 29.06.2020 – ogłoszenie przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni na stronie internetowej Urzędu Wykazu uwag i wniosków do projektu planu.
- Lipiec 2020 – ukończenie Charakterystyki uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, Koncepcji kierunków zagospodarowania przestrzennego i Analizy danych do Prognozy, uwarunkowań przyrodniczych i oceanograficznych
- 03.11.2020 – prezentacja Charakterystyki uwarunkowań, Wstępnego projektu planu – wersja V.0 i Wstępnej prognozy oddziaływania na środowisko – wersja V.0 na stronie internetowej Urzędu Morskiego w Gdyni (wpłynęło 11 pism zawierających 47 uwag).
- Listopad 2020 – ukończenie wersji V.0 projektu planu i wstępnej Prognozy oddziaływania na środowisko.
- Maj 2021 r – ukończenie wersji v.1 projektu planu i prognozy oddziaływania na środowisko do opiniowania i uzgodnień oraz konsultacji społecznych.
- 30.06 ÷ 02.08.2021 – udostępnienie projektu planu wraz z prognozą do uzgodnień i opiniowania ustawowego, wyłożenie do publicznego wglądu.
- 01.07.2021 – dyskusja publiczna.
- 02.08.2021 – termin składania uwag i wniosków do projektu planu v1.

3. Ustalenia ogólne

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Gdańsku składa się z części tekstowej, która obejmuje ustalenia ogólne i rozstrzygnięcia szczegółowe oraz rysunku planu stanowiącego załącznik graficzny. Ponadto integralną częścią planu jest niniejsze Uzasadnienie. W ustaleniach ogólnych zawarto ustalenia planu dotyczące całego obszaru planu lub jego części przekraczającej wielkość jednego akwenu, przede wszystkim:

- wyjaśnienie specjalistycznych pojęć zastosowanych w tekście planu lub pojęć języka powszechnego, które w planie użyte są w szczególnym znaczeniu,
- definicje funkcji podstawowych i dopuszczalnych wymienionych w rozporządzeniu, a także funkcji dodatkowych, nieokreślonych w rozporządzeniu, o które rozszerzono listę funkcji dla potrzeb planu GDA. Są to: funkcjonowanie portu (Fp), przemysł stoczniowy (Ps), marina (Sm), domy na wodzie (Im), ochrona brzegu (C) i transport lokalny (Tk)

³ Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie ustalenia granicy portu morskiego w Gdańsku od strony morza, redy i lądu (Dz.U. 2012 poz. 650).

oraz zasadę hierarchiczności funkcji: funkcje dopuszczalne w poszczególnych akwenach nie mogą zakłócać wiodącego przeznaczenia w sposób stale uniemożliwiający realizację ustalonej funkcji podstawowej.

W ustaleniach ogólnych sformułowane są główne zasady planu dotyczące ochrony środowiska i przyrody, a także zasadę priorytetu funkcji obronności i bezpieczeństwa państwa – obowiązują one na całym obszarze planu. Większość obszaru planu położona jest w strefach ochronnych terenów zamkniętych w kompleksach wojskowych Hel – Cypel i Hel – Góra Szwedów oraz w projektowanej strefie ochrony wokół kompleksu wojskowego Westerplatte.

Wody Martwej Wisły, Wisły Śmiałej, Kanału Kaszubskiego i Motławy oraz fosy Twierdzy Wisłoujście plan zalicza do Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie, ustanowionego w dokumentach planistycznych m. Gdańska. Plan zachowuje główne cele OSTAB, tj. powiązania przyrodnicze wewnątrz obszaru zainwestowania miejskiego oraz powiązanie z regionalnym i ponadregionalnymi korytarzami ekologicznymi. Wymienione rzeki, a także zewnętrzne wody portowe (szczególnie strefa przybrzeżna), są akwenami cennymi dla ichtiofauny jako tarliska i żerowiska oraz korytarze migracyjne ryb i minogów. Z tego powodu ustalono ograniczenia w zagospodarowaniu akwenów mające na celu ochronę tych wartości przyrodniczych. Większa część zewnętrznych wód portowych i niektóre akweny wewnętrzne są objęte obszarami Natura 2000, dla których są sporządzone plany ochrony.

Ochrona dziedzictwa kulturowego ma charakter uniwersalny i jest ustalona jako funkcja dopuszczalna w akwenach, w których wykryto wraki i nieruchome zabytki podwodnego dziedzictwa kulturowego, w akwenach wpisanych do rejestru zabytków i w akwenach sąsiadujących z lądowymi strukturami zabytkowymi: Westerplatte, Wisłoujście, Nowy Port, Młyniska, Młode Miasto i Śródmieście historyczne. Plan ustala ogólne zasady ochrony podwodnego dziedzictwa kulturowego oraz ustanawia wokół tych obiektów akweny ochronne o szerokości 50 m licząc od obrysu obiektu i nakazuje niezbędne działania na zasadach określonych przepisami odrębnymi. Plan nie ustala natomiast rozległych stref ochrony konserwatorskiej podwodnego dziedzictwa kulturowego wnioskowanych na wodach przybrzeżnych redy portu po obu stronach ujścia Martwej Wisły w Nowym Porcie, gdzie zidentyfikowano liczne wraki historycznych statków, i na wschód od Portu Północnego, gdzie nie wykryto żadnych relikwów podwodnego dziedzictwa kulturowego. Wszystkie te wnioskowane strefy są kolizyjne z planami rozwojowymi portu.

Na całym obszarze objętym planem dopuszcza się: prowadzenie badań naukowych, realizację inwestycji celu publicznego, lokalizację stałego i pływającego oznakowania nawigacyjnego, a na prawie całym (za wyjątkiem pojedynczych akwenów): transport, realizację mostów i tuneli, a także innych systemów infrastruktury transportowej i technicznej, prace pogłębiarskie, podczyszczeniowe i zasypowe, poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin.

Pod dnem i na dnie akwenów będą realizowane różne sieci infrastruktury technicznej, w tym gazociągi przesyłowe ze światłowodami i gazociągi podmorskie. Plan określa warunki i zasady ich realizacji w ustaleniach ogólnych, a także w kartach niektórych akwenów, gdzie zakazuje się lokalizacji przewodów lub ustala się korytarze infrastruktury technicznej. Ustalenia planu dopuszczają kablowanie napowietrznych linii elektroenergetycznych, co może być szczególnie celowe w przypadku linii nad akwenami żeglownymi, gdy stanowią one ograniczenia dla żeglugi. Plan ustala wzdłuż linii elektroenergetycznych napowietrznych i kablowych pasy ochrony funkcyjnej, w których obowiązują przepisy odrębne określające m. in. dopuszczalne natężenie pola elektromagnetycznego oraz minimalne odległości od przewodów. Strefa funkcyjna nie jest *a priori* wyłączona z inwestycji. Możliwości inwestowania będą określone dla konkretnej linii i konkretnej inwestycji wnioskowanej w jej pobliżu w zależ-

ności od natężenia pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez linię elektroenergetyczną i ustalonych w prawie minimalnych odległości. Natomiast poza strefą funkcyjną natężenie pola jest tak małe, że nie stwarza ono ograniczeń dla żadnej inwestycji.

W planie wyznacza się wzdłuż planowanego przebiegu gazociągu podmorskiego wysokiego ciśnienia w kierunku Kawernowego Podziemnego Magazynu Gazu Kosakowo (KPMG), korytarz zalecany do lokalizacji infrastruktury technicznej. Na zewnętrznych wodach portowych ma on szerokość 100m licząc od skrajnego gazociągu wyznaczonego w decyzji Dyrektora Urzędu Morskiego, a na odcinku Wisły Śmiałej obejmuje całą jej szerokość.

Na całym obszarze objętym planem, za wyjątkiem torów podejściowych na redzie, dopuszcza się również – na zasadach określonych w planie – realizację sztucznych wysp i konstrukcji. W szczególności chodzi o sztuczne wyspy i konstrukcje realizujące ustalone funkcje podstawowe i dopuszczalne. W kartach akwenów ustalono wyłączenia i ograniczenia tych ogólnych dopuszczeń.

W prawie wszystkich akwenach portowych (za wyjątkiem basenów przeładunkowych i stoczniowych oraz fos Twierdzy Wisłoujście) dopuszcza się funkcję S – turystyka, sport i rekreacja, ograniczoną do uprawiania turystyki, sportu i rekreacji. Tylko w dwóch akwenach redy portowej oraz wybranych akwenach Martwej Wisły na wschód od Polskiego Haka, Wisły Śmiałej i Motławy dopuszcza się inne, wybrane formy tej funkcji tj. sytuowanie kąpielisk, pomostów i obiektów rekreacji plażowej. Chodzi o minimalizację potencjalnych konfliktów między tą funkcją a funkcjami portowymi, a równocześnie o udostępnienie mieszkańcom możliwie szerokiej oferty turystyczno-sportowo-rekreacyjnej w akwenach, gdzie ta funkcja już jest realizowana i akwenach dotąd mało wykorzystanych.

Przewiduje się dopuszczenie niektórych form pozyskiwania energii odnawialnej, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych, które są zakazane na mocy ustawy. Inne źródła: falowanie czy prądy morskie są w obszarze planu zbyt słabe. Natomiast instalacje pływające lub stałe wykorzystujące energię słoneczną, biogaz czy inne źródła mogą być lokalizowane na wybranych akwenach Martwej Wisły.

Szerokie dopuszczenie rozmaitych funkcji akwenów ma na celu stworzenie bogatej i różnorodnej oferty gospodarczej sprzyjającej efektywnemu i intensywnemu wykorzystaniu przestrzeni portowej dla pomyślności portu, miasta, regionu i kraju. Plan nie tylko realizuje wnioski wniesione przez interesariuszy planu ale jest otwarty na rozwój i rozbudowę istniejących aktywności nie objętych dotąd wnioskami i na nowe potrzeby, pomysły i przedsięwzięcia, na razie nie reprezentowane na wodach portowych (OZE, mieszkania na wodzie), a także dotąd nieznane, które mogą się pojawić w przyszłości. Jako przykład można tu wymienić systemy infrastruktury technicznej: istniejące – gęsto przecinające akweny portowe, planowane – zgłoszone we wnioskach do planu wraz z planowaną lokalizacją, planowane – zgłoszone we wnioskach do planu jako przyszła potrzeba ale bez wskazania planowanej lokalizacji, która na razie nie jest znana, wreszcie nieplanowane, które jednak mogą się pojawić w przyszłości jako warunek czy skutek rozwoju obszaru. Plan, poprzez dopuszczenie infrastruktury technicznej na całym obszarze, gwarantuje możliwość realizacji każdego ww. przypadku. Plan kieruje się zasadą jak najszerzego otwarcia inwestycyjnego, a zakazy lub ograniczenia wprowadza tylko w przypadkach wyjątkowych i dobrze uargumentowanych.

Z kolei na całym obszarze objętym planem nie przewiduje się funkcji akwakultura. Wynika z podejścia ekosystemowego: akwakultura to działalność silnie oddziaływająca na środowisko i jest niepożądana w wodach Zatoki, ani – tym bardziej – na wewnętrznych wodach portowych, ekosystemach bardzo wrażliwych i podatnych na zakłócenia w funkcjonowaniu. Wody przejściowe włączone są w plany gospodarowania wodami w dorzeczach, opracowanych w związku z ustaleniami Ramowej Dyrektywy Wodnej. Głównym celem RDW jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód. Pośrednio ustalenia planu mogą wpływać na jakość wód poprzez dopuszczanie lub nie funkcji obciążających środowisko.

sko morskie. Jednym z aspektów ochrony wód przed zanieczyszczeniem jest niedopuszczenie na całym akwenie Zatoki Gdańskiej prowadzenia akwakultury.

4. Rozstrzygnięcia szczegółowe

Obszar objęty planem GDA dzieli się na 39 akwenów:

Akwen GDA.01.Fp ustalony w południowej części redy portu między torem podejściowym do Gdańska-Nowego Portu a torem podejściowym Wisły Śmiałej jest najważniejszym obszarem rozwojowym portu: przewiduje się tu rozbudowę Portu Północnego wraz z realizacją pływającego terminala LNG oraz budowę nowego portu zewnętrznego, nazwanego Portem Centralnym. Linie rozgraniczające akwenu zostały wyznaczone na podstawie dostępnych materiałów projektowych i koncepcyjnych z uwzględnieniem niezbędnego bufora umożliwiającego wprowadzenie zmian dotyczących wielkości i kształtu inwestycji. Pod dnem i na dnie akwenu będą realizowane różne sieci infrastruktury technicznej, w tym gazociągi podmorskie do pływającego terminalu LNG (FSRU) i w kierunku Podziemnego Magazynu Gazu Kosakowo.

W części południowo-zachodniej znajduje się akwen S-8 zamknięty dla żeglugi i rybołówstwa ustanowiony Rozporządzeniem MON z 21.05.2021 w celu zabezpieczenia ważnych aspektów działalności i ochrony jednostki wojskowej stacjonującej na Półwyspie Westerplatte. Południowo-zachodnia część akwenu jest objęta projektowaną strefą ochrony kompleksu wojskowego Westerplatte. Przez akwen przebiega tor zatokowy 0103 Marynarki Wojennej, który jest kolizyjny z planami budowy Portu Centralnego i konieczna będzie zmiana jego przebiegu. Część akwenu jest objęta strefą bezpieczeństwa wokół Portu Północnego.

Wokół zabytku archeologicznego Palisada - Westerplatte i wokół licznie występujących zabytkowych wraków ustalono w planie akwenu ochronne o promieniu 50 m licząc od obrysu obiektu. Plan uwzględnia także występowanie w akwenie nagromadzeń piasku do ochrony brzegu morskiego i ochronę obszarów cennych dla ichtiofauny i tarlisk ryb. W akwenie dopuszczono funkcję S – turystyka, sport i rekreacja, tylko w zakresie uprawiania turystyki sportu i rekreacji, a w akwenie przyległym do Półwyspu Westerplatte między Portem Północnym a akwenem zamkniętym S-8 także do sytuowania kąpielisk.

Akwen GDA.02.Fp wyznaczono zgodnie z uwagą Gaz-System S.A. w południowo-środkowej części redy portu, na południe od toru podejściowego do Portu Północnego i na wschód od toru podejściowego do ujścia Wisły Śmiałej w celu umożliwienia lokalizacji terminala przeładunkowego LNG (FSRU) – jest to rozważana, alternatywna lokalizacja względem lokalizacji w akwenie GDA.01.Fp. W akwenie ustalono cztery funkcje dopuszczalne: 1) B – obronność i bezpieczeństwo państwa, ze względu na przebiegające tory wodne Marynarki Wojennej, 2) R – rybołówstwo, 3) S – turystyka, sport i rekreacja, ograniczoną jedynie do uprawiania turystyki sportu i rekreacji i 4) Tk – transport lokalny. Akwen położony jest częściowo w granicach obszaru Natura 2000 – Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Zatoka Pucka” PLB220005. Wyznaczono podakwen 02.01.I, w którym zaleca się realizację sieci infrastruktury technicznej.

Akwen GDA.03.C jest ustalony w południowej części redy portowej, wzdłuż północno-wschodniego brzegu Wyspy Stogi od Portu Północnego do ostrogi przy ujściu Wisły Śmiałej, i ma szerokość ok. 300 m. Plan ustala funkcję podstawową: ochrona brzegu morskiego. Akwen ten pełni ważną rolę turystyczną, sportową i rekreacyjną dla mieszkańców Osiedla Stogi, pozostałych dzielnic Gdańska i turystów, ustaloną jako funkcję dopuszczalną. Planuje się lokalizację jednego pomostu

z dopuszczalnością cumowanie małych jednostek turystycznych i rekreacyjnych w centralnym punkcie Plaży Stogi przy pętli tramwajowej, tj. na wysokości wejścia nr 26, co jest zgodnie z planem miejscowym. Stwarza to warunki dla rozwoju tej funkcji, o co wnioskował prezydent m. Gdańska i zapewnia różnorodność form wypoczynku: bardziej intensywnych, zorganizowanych w części zachodniej i tradycyjnego wykorzystania plaży w części wschodniej. Pod dnem i na dnie akwenu będą realizowane różne sieci infrastruktury technicznej, w tym gazociągi podmorskie do pływającego terminalu LNG (FSRU) i w kierunku Podziemnego Magazynu Gazu Kosakowo – ustalono podakwen: korytarz infrastruktury technicznej.

Akwen GDA.04.Fp wyznaczony jest na przedłużeniu Zachodniego Falochronu Wejściowego w Nowym Porcie w celu rozbudowy (wydłużenia) tego falochronu, co poprawi warunki i bezpieczeństwo żeglugi. Cały akwen jest objęty projektowaną strefą ochrony kompleksu wojskowego Westerplatte.

Akwen GDA.05.Sm obejmuje niewielki fragment redy portu w części południowo-zachodniej. Akwen jest częścią obszaru planowanej dużej mariny zewnętrznej na 700 jachtów. Pozostała część obszaru mariny jest zaplanowana w planie ZGD. Cały akwen jest objęty projektowaną strefą ochrony kompleksu wojskowego Westerplatte.

Akweny GDA.06.Fp, GDA.07.Fp, GDA.09.Fp, GDA.12.Fp i GDA.35.Fp to akweny przybrzeżne Martwej Wisły i Kanału Kaszubskiego, położone między torem podejściowym a zachodnim i wschodnim brzegiem tych akwenów, na odcinku między obrotnicą przy Polskim Haku a ujściem Martwej Wisły do Zatoki Gdańskiej. Ich funkcją podstawową jest funkcjonowanie portu, przede wszystkim przeładunki portowe, przemysł portowy i funkcje obsługowe portu. Wszystkie te akweny zalicza się do Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie – osnowy przyrodniczej miasta. Akweny GDA.06.Fp i GDA.12.Fp oraz części akwenów GDA.07.Fp i GDA.09.Fp są objęte projektowaną strefą ochrony kompleksu wojskowego Westerplatte. Akweny są przecięte licznymi sieciami infrastruktury technicznej przebiegającymi zarówno pod ich dnem jak i nad nimi. Pod dnem akwenów GDA.07.Fp i GDA.09.Fp przebiega tunel drogowy w ciągu Trasy Sucharskiego i Alei Płazyńskiego. W akwenach ustalono funkcję dopuszczalną S – turystyka, sport i rekreacja (ograniczoną tylko do uprawiania), co umożliwi turystyczne i rekreacyjne wykorzystanie tych przybrzeżnych akwenów, a w akwenie GDA.33.Fp dodatkowo funkcję Sm – marina, które może wzbogacić funkcjonalnie i krajobrazowo restrukturyzowaną dzielnicę Młode Miasto. W akwenach sąsiadujących z lądowymi strukturami zabudowlanymi ustalono funkcję dopuszczalną D – dziedzictwo kulturowe, która umożliwi uwzględnienie kontekstu krajobrazowego w zagospodarowaniu akwenów.

Akwen GDA.08.T to tor wodny Martwej Wisły i Kanału Kaszubskiego na odcinku między obrotnicą przy Polskim Haku a ujściem Martwej Wisły do Zatoki Gdańskiej wraz z czterema obrotnicami, które na rysunku planu są pokazane w docelowych średnicach. W wyniku niedawnej modernizacji parametry statku miarodajnego w porcie wewnętrznym wynoszą: L=250m, B=35m, Tc=10,6m, a na kanale Kaszubskim: L=190, B=25m, Tc=9,35m, natomiast docelowa głębokość całego toru ma wynieść 12,0m. Akwen zalicza się do Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie – osnowy przyrodniczej miasta. Północna część akwenu jest objęta projektowaną strefą ochrony kompleksu wojskowego Westerplatte. Akwen jest przecięty licznymi sieciami infrastruktury technicznej przebiegającymi zarówno pod dnem jak i nad nim. Pod dnem akwenu przebiega tunel drogowy w ciągu Trasy Sucharskiego i Alei Płazyńskiego. Plan ustala minimalne światło napowietrznych linii elektroenerge-

tycznych i innych konstrukcji nad torem wodnym: 60 m nad poziomem średniej wody i nie dopuszcza realizacji konstrukcji ruchomych, co zapewni niezakłócony ruch statków i innych jednostek pływających. Przez akwen planowana jest Międzynarodowa droga wodna E-40. Plan ustala jako funkcje dopuszczalne: S – turystyka, sport i rekreacja (tylko w zakresie uprawiania turystyki sportu i rekreacji) i D – dziedzictwo kulturowe ze względu na sąsiedztwo zabytkowych struktur miejskich.

Akweny GDA.10.Fp i GDA.11.Fp to istniejące baseny portowe Władysława IV i Górniczy o funkcji przeładunkowej, która to funkcja będzie tu dominować także w przyszłości. Basen Władysława IV jest częścią Wolnego Obszaru Celnego. Basen Władysława IV zalicza się do Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie – osnowy przyrodniczej miasta. W akwenie GDA.10.Fp dopuszczono funkcję D – dziedzictwo kulturowe ze względu na sąsiedztwo zabytkowej struktury Nowego Portu.

Akwen GDA.13.Ps to zachodnia część Kanału Kaszubskiego między torem wodnym a nabrzeżami Zdobywców Kołobrzegu i Kaszubskim na Wyspie Ostrów. Są to nabrzeża stoczniowe. Akwen zalicza się do Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie – osnowy przyrodniczej miasta. Akwen jest przecięty licznymi sieciami infrastruktury technicznej przebiegającymi zarówno pod dnem jak i nad nim. Ustalono funkcje dopuszczalne: Fp – funkcjonowanie portu i S – turystyka, sport i rekreacja (ograniczone tylko do uprawiania), które rozszerzają możliwości gospodarczego wykorzystania akwenu.

Akweny GDA.14.Sm, GDA.15.Sm, GDA.16.Sm i GDA.17.Sm są wyznaczone na fosach Twierdzy Wisłoujście. Wykorzystywane są jako port jachtowy i utrzymanie tej funkcji przewiduje plan z ograniczeniami wynikającymi z ochrony nietoperzy w okresie hibernacji. Fosa wraz z całym założeniem twierdzy są wpisane do rejestru zabytków oraz uznane za pomnik historii. Dlatego wszelkie przekształcenia przestrzenne obiektów muszą być podporządkowane celom ochrony zabytku, co umożliwi ustalenie funkcji dopuszczalnej D – dziedzictwo kulturowe. Fosa Twierdzy Wisłoujście wraz z całą twierdzą objęte są granicami obszaru Natura 2000 Twierdza Wisłoujście PLH220030 i zalicza się do płatów strukturalnych OSTAB, dlatego ustalono funkcję dopuszczalną O – ochrona środowiska i przyrody.

Akweny GDA.18.T, GDA.19.T, GDA.20.T i GDA.24.Tk zawierają infrastrukturę zapewniającą dostęp do portu gdańskiego: tor podejściowy do Gdańska – Nowego Portu, tor podejściowy do Portu Północnego i tor podejściowy do ujścia Wisły Śmiałej, uwzględniają planowane poszerzenia oraz nowe obrotnice. Przez akweny przebiegają tory wodne Marynarki Wojennej. Funkcja dopuszczalna S – turystyka, sport i rekreacja jest ograniczona do uprawiania turystyki sportu i rekreacji, aby nie tworzyć dodatkowych przeszkód nawigacyjnych. W akwenie GDA.19.T położony jest zabytkowy wrak, dla którego ustalono akwen ochronny.

Akweny GDA.21.Tk, GDA.22.Tk i GDA.23.Tk to pozostałe akweny redy portu gdańskiego, na których są zlokalizowane kotwiczowiska. Plan umożliwia tworzenie – w miarę potrzeby, w szczególności dla nowego Portu Centralnego – nowych kotwiczowisk. Przez akwen GDA.21.Tk przebiega tor wodny Marynarki Wojennej. W akwenach GDA.22.Tk i GDA.23.Tk zidentyfikowano potencjalne nagromadzenia piasków do sztucznego zasilania brzegu morskiego; zostały ujęte w wyznaczonych podakwenach i została ustalona funkcja dopuszczalna C – ochrona brzegu morskiego. Funkcja dopuszczalna S – turystyka, sport i rekreacja jest ograniczona do uprawiania turystyki sportu i rekreacji, aby nie tworzyć

dotychczasowych przeszkód nawigacyjnych. W akwenu GDA.22.Tk położony jest zabytkowy wrak, dla którego ustalono akwen ochronny.

Akwen GDA.25.O obejmuje zachodnie rozlewiska Wisły Śmiałej, gdzie jest ustanowiony użytek ekologiczny „Zielone Wyspy”, oraz zachodni fragment nurtu Wisły Śmiałej do toru wodnego. Funkcja podstawowa to ochrona środowiska i przyrody, a funkcja dopuszczalna to turystyka, sport i rekreacja, która jest ograniczona wyłącznie do form niekolizyjnych z celami ochrony użytku, a inne funkcje są wyłączone ze względów ochronnych. Sieci infrastruktury technicznej dopuszcza się tylko jako podziemne z zaleceniem ich koncentracji w podakwenu 25.01.I wyznaczonym poza granicami użytku ekologicznego. Akwen zalicza się do Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie – osnowy przyrodniczej miasta.

Akwen GDA.26.T to tor wodny Martwej Wisły i Wisły Śmiałej od obrotnicy przy Polskim Haku do ujścia Wisły Śmiałej wraz trzema obrotnicami. Akwen zalicza się do Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie – osnowy przyrodniczej miasta. Akwen jest przecięty licznymi sieciami infrastruktury technicznej przebiegającymi zarówno pod dnem jak i nad nim, w tym trzema mostami stałymi, z których Most Siennicki będzie niebawem przebudowywany. Wyznaczają one światło dla konstrukcji stałych nad torem wodnym: 7,5 m nad poziom średniej wody, którą plan ustala dla odcinka od Mostu Siennickiego do mostu wantowego. Zapewnia to niepogorszone, względem stanu istniejącego, warunki żeglugi. Na pozostałych odcinkach minimalne światło dla konstrukcji stałych jest ustalone na poziomie 24 m, co umożliwia niezakłóconą żeglugę jednostek średniej wielkości. Natomiast dla konstrukcji ruchomych w stanie zamkniętym ustalono minimalne światło 5 m wynikające z parametrów drogi wodnej śródlądowej, gdyż przez akwen planowana jest Międzynarodowa droga wodna E-40. W akwenu ustala się podakwen wolny od wszelkiego rodzaju budowli dla ochrony istniejących rurociągów naftowych oraz podakwen dla koncentracji przewodów infrastruktury technicznej. W akwenu, na wysokości osiedla Stogi, odkryto zabytkowy wrak, dla którego ustalono akwen ochronny. Ustalono funkcje dopuszczalne: D – ochrona dziedzictwa kulturowego, i S – turystyka, sport i rekreacja, którą ograniczono wyłącznie do uprawiania turystyki, sportu i rekreacji.

Akweny GDA.27.Fp, GDA.28.Fp i GDA.33.Fp to akweny przybrzeżne Martwej Wisły położone między torem wodnym a południowym i północnym brzegiem tego akwenu, na odcinku między obrotnicą przy Polskim Haku a granicą planu w Górkach Wschodnich. Ich funkcją podstawową jest funkcjonowanie portu, przede wszystkim przeładunki portowe, przemysł portowy i funkcje obsługowe portu. Zlokalizowane są tu liczne mariny i przystanie służące turystce, sportowi i rekreacji, a znaczne powierzchnie tych akwenów i ich brzegi są nieurządzone. Wszystkie te akweny zalicza się do Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie – osnowy przyrodniczej miasta. Akweny są przecięte licznymi sieciami infrastruktury technicznej przebiegającymi zarówno pod ich dnem jak i nad nimi. W akwenach GDA.27.Fp i GDA.28.Fp ustala się podakweny wolne od wszelkiego rodzaju budowli dla ochrony rurociągów naftowych oraz podakweny dla koncentracji przewodów infrastruktury technicznej. Plan ustala liczne funkcje dopuszczalne: E – pozyskiwanie energii odnawialnej, Im – domy na wodzie, Ps – przemysł stoczniowy, S – turystyka, sport i rekreacja i Sm – marina, co otwiera szerokie możliwości inwestycyjne w zakresie funkcji już reprezentowanych w tych akwenach, jak i nowych: lokalizacji instalacji pływających lub stałych wykorzystujących energię słoneczną czy biogaz, co realizuje ideę „zielonej energii” oraz domów na wodzie, szeroko rozpowszechnionych w miastach zachodnioeuropejskich i wnioskowanych m. in. przez Prezydenta m. Gdańska. W akwenu GDA.27.Fp,

na wysokości osiedla Stogi, odkryto zabytkowe wraki, dla których ustalono akweny ochronne i funkcję dopuszczalną: D – ochrona dziedzictwa kulturowego.

Akwen GDA.29.Sm. GDA31.Sm i GDA.39.Sm to akweny przybrzeżne Wisły Śmiałej położone między torem wodnym a wschodnim i zachodnim brzegiem tego akwenu, na odcinku między Górkami a ujściem. Ich funkcją podstawową są mariny. Już obecnie zlokalizowane są tu, szczególnie wzdłuż zachodniego brzegu, liczne mariny i przystanie służące turystyce, sportowi i rekreacji. W akwenach ustalono jako funkcje dopuszczalne pozostałe aspekty turystyki, sportu i rekreacji (funkcja S) oraz funkcjonowanie portu (Fp). Dodatkowo w akwenach GDA.29.Sm i GDA.39.Sm dopuszczono przemysł stoczniowy (już tam reprezentowany), a w wzdłuż wschodniego brzegu rzeki (GDA.31.Sm): funkcje E – pozyskiwanie energii odnawialnej i Im – domy na wodzie, niekolizyjne z sąsiadującą zabudową mieszkaniową Górek Wschodnich. Wprowadzono przepis dotyczący istniejących obiektów, których eksploatacja i rozbudowa może się odbywać w sposób jak najmniej ingerujący w teren i w przyrodę oraz ograniczający antropopresję na tereny chronione i cenne przyrodniczo. Szeroki zakres funkcji ustalony w tych akwenach stwarza warunki pomyślnego i różnorodnego rozwoju gospodarczego. Akweny zalicza się do Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie – osnowy przyrodniczej miasta. Waloryzacja przyrodnicza wskazała przeciętną cenność akwenów Wisły Śmiałej.

Akwen GDA.30.O to akwen przybrzeży Wisły Śmiałej obejmujący wschodnią część nurtu, między torem wodnym a wschodnim brzegiem rzeki, na wysokości rezerwatu „Ptasi Raj”, aż do granicy obszaru Natura 2000 na południu. Akwen bezpośrednio sąsiaduje z rezerwatem, a ponadto objęty jest granicami obszaru Natura 2000. Akwen zalicza się do Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie – osnowy przyrodniczej miasta. Dlatego plan ustala tu funkcję podstawową: ochrona środowiska i przyrody (O) i funkcję dopuszczalną: turystyka, sport i rekreacja (S), a także funkcję Fp – funkcjonowanie portu, która dotyczy istniejącej konstrukcji grobli.

Akwen GDA.32.T to połączenie toru wodnego na Martwej Wiśle i Wiśle Śmiałej ze śródlądową drogą wodną Martwej Wisły, która dalej na wschód, poza granicami planu, prowadzi do Przegaliny i głównego nurtu Wisły. Akwen zalicza się do Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie – osnowy przyrodniczej miasta. Przez akwen planowana jest Międzynarodowa droga wodna E-40, dlatego ustalono minimalne światło konstrukcji ruchomych w stanie zamkniętym 5 m nad poziomem średniej wody, co wynika z klasy drogi śródlądowej Vb ustalonej dla wschodniego odcinka Martwej Wisły, poza granicami planu. Dla konstrukcji stałych ustalono minimalne światło 24 m, jak w akwenie Wisły Śmiałej.

Akwen GDA.34.Ps to baseny stoczniowe Stoczni Wisła w Górkach Zachodnich. Plan zakłada kontynuację tej funkcji, a ponadto dopuszcza inne funkcje portowe, przekształcenie w kierunku funkcji: mariny oraz lokalizację instalacji pływających lub stałych wykorzystujących energię słoneczną czy biogaz. Daje to szerokie możliwości wykorzystania gospodarczego akwenu i przyległych terenów.

Akwen GDA.36.Ps obejmuje odcinek Martwej Wisły opływający Wyspę Ostrów od zachodu. Dominuje tu funkcja stoczniowa, którą plan sankcjonuje jako funkcję podstawową akwenu, a także inne funkcje portowe (funkcje dopuszczalne: Im, Fp, Sm, S), które zapewniają możliwość przekształceń funkcjonalnych. Te funkcje już w akwenie występują w niewielkim zakresie. Względny bezpieczeństwa że-

glugi małych jednostek rekreacyjnych regulują Przepisy portowe. Akwen zalicza się do Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie – osnowy przyrodniczej miasta.

Południowy brzeg Martwej Wisły, przylegający do Młodego Miasta, podlega przekształceniom z funkcji przemysłowej w kierunku funkcji mieszkaniowo-usługowej. Wartości kulturowe byłej Stoczni Cesarskiej są chronione przez wpis do rejestru zabytków. Wzdłuż południowego brzegu Martwej Wisły dopuszczono funkcję Im – domy na wodzie, ograniczoną jednak wyłącznie do hoteli na wodzie (bez mieszkalnictwa stałego), obiektów kultury i gastronomii, i z dodatkowymi rygorami (gabaryty, odstępy) gwarantującymi zachowanie walorów krajobrazowych akwenu. Z funkcji Im wyłączone mieszkalnictwo stałe ze względów funkcjonalno-przestrzennych. Funkcja mieszkaniowa nie wzbogaca funkcjonalnie ani prestiżowo planowanego zespołu mieszkaniowo-usługowego na Młodym Mieście. Przeciwnie bulwar nadwodny z pierzeją mieszkaniowo-usługową od strony lądu, „obudowany” jednostkami mieszkaniowymi także od strony wody, może się przemienić w zwykłą ulicę osiedlową. W dodatku ta funkcja będzie narażona na niekorzystne oddziaływanie środowiskowe, przede wszystkim hałas, od przemysłu stocznioвого zlokalizowanego na Wyspie Ostrów. Ponadto funkcja mieszkalnictwa stałego (rodzinnego) wymaga zapewnienia – zgodnie ze standardami przyjętymi w Gdańsku – specyficznych usług: dojazdu kołowego, terenów zieleni rekreacyjnej, miejsc parkingowych dla samochodów i rowerów, co może być niemożliwe w warunkach prestiżowego bulwaru portowego.

Ustalenie funkcji dopuszczalnych: S – turystyka, sport i rekreacja, Sm – marina i Im – domy na wodzie jest niezbędne dla osiągnięcia pełnego sukcesu restrukturyzacyjnego i uzyskania nowych wartości funkcjonalnych i przestrzennych dzielnicy.

Akwen jest przecięty licznymi sieciami infrastruktury technicznej przebiegającymi zarówno pod ich dnem jak i nad nimi. Akwen przecinają ponadto dwa mosty drogowe łączące ląd stały z Wyspą Ostrów: stały w ciągu ul. Na Ostrowiu oraz pontonowy w ciągu ul. Głównej. Element mostu pontonowego może być otwierany lub wypławiany w celu uzyskania żeglownego połączenia akwenu z torem wodnym w Kanale Kaszubskim. Plan dopuszcza przekształcenia obu mostów w celu poprawy warunków żeglugi. Plan uwzględnia konieczność powiązania drogowego Wyspy Ostrów z lądem stałym o większej przepustowości niż istniejący most w ciągu ul. Na Ostrowiu, nie musi to być jednak istniejący most pontonowy ani inne nowe powiązanie zlokalizowane w tym samym miejscu. Natomiast musi być to konstrukcja umożliwiająca żeglugę (ruchoma lub podziemna, co mniej wygodne i droższe). Plan uwzględnia także okoliczność, że południowy przyczółek mostu pontonowego jest równocześnie północnym zakończeniem prestiżowej Drogi do Wolności, ustalonej w planie miejscowym. W tym przypadku konieczne jest kontynuowanie Drogi do Wolności w kierunku Wyspy Ostrów w miejscu obecnego mostu, choć raczej jako mostu pieszo-rowerowego, a nie drogowego, ani – tym bardziej – technologicznego powiązania rejonów stocznioowych. Tu także konieczna jest konstrukcja umożliwiająca żeglugę. Te wymagania spełnia projekt planu GDA dopuszczając mosty i tunele nowe i istniejące, i ustalając minimalne światło konstrukcji nad akwenem. Istniejący most pontonowy jest zgodny z planem i spełnia to wniosek stoczni. Nie można go zlikwidować jeśli nie będzie rozwiązań zastępczych dla ruchu kołowego, a po wybudowaniu nowego mostu możliwe będzie przekształcenie go w kładkę pieszo-rowerową. Oczywiście w przypadku awarii most pontonowy, także przekształcony w kładkę pieszo-rowerową, będzie służyć do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych i jako droga ewakuacyjna pracowników zatrudnionych na wyspie.

Akwen GDA.37.Ps to baseny stocznioве stoczni remontowej w północnej części Wyspy Ostrów. Są wykorzystywane do produkcji i remontu statków i platform wiertniczych. Są także miejscem stałego cumowania urządzeń stocznioowych: doków pływających i dźwigów pływających. Plan ustala funk-

cję podstawową Ps, zgodnie z wnioskiem interesariusza. Umożliwia to przebudowę basenów, przebudowę istniejącej i budowę nowej infrastruktury hydrotechnicznej (nabrzeża, pochylnie, dalby, pomosty itp.) oraz budowę suchego doku. Plan ustala ponadto funkcję dopuszczalną: funkcjonowanie portu (Fp), która – jako funkcja dopuszczalna – nie może zakłócać wiodącego przeznaczenia w sposób stale uniemożliwiający realizację ustalonej funkcji podstawowej. Otwiera to nowe możliwości biznesowe tego akwenu.

Akwen GDA.38.Sm to akwen Motławy, historyczny port gdański, obecnie wykorzystywany głównie na cele turystyki, sportu i rekreacji, a także gastronomii i kultury. Otaczają go historyczne dzielnice: Główne Miasto, Stare Miasto, Młode Miasto, Dolne Miasto, a także Wyspa Ołowianka i północny cypel Wyspy Spichrzów. Ochrona ich wartości kulturowych musi być priorytetowa we wszystkich przekształceniach przestrzennych i funkcjonalnych akwenu. Wokół zabytku archeologicznego „Wały grodu gdańskiego” ustalono w planie strefę ochrony konserwatorskiej o promieniu 50 m licząc od obrysu obiektu. W akwenu ustalono jako funkcję dopuszczalną D – dziedzictwo kulturowe. Akwen zalicza się do Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie – osnowy przyrodniczej miasta. Akwen jest przecięty licznymi sieciami infrastruktury technicznej przebiegającymi zarówno pod ich dnem jak i nad nimi; planowane są nowe sieci. Akwen przecinają ponadto dwie ruchome kładki piesze łączące ląd stały z Wyspą Ołowianką i z Wyspą Spichrzów, a planowana jest kolejna kładka łącząca Młode Miasto z Polskim Hakiem. Plan ustala wymogi dla konstrukcji stałych realizowanych nad akwenem wynikające z bezpieczeństwa żeglugi jednostek średniej wielkości 24 m i zaleca zachowanie minimalnego światła konstrukcji ruchomych nad akwenem w stanie zamkniętym 9 m nad poziomem średniej wody, co umożliwi większości jednostek operujących na Motławie żeglugę bez ich zwodzenia. Plan ustala funkcje dopuszczalne: funkcjonowanie portu (Fp), turystyka, sport i rekreacja (S) i Im – domy na wodzie, ograniczoną jednak wyłącznie do obiektów kultury i gastronomii. Natomiast nie dopuszcza funkcji: E – pozyskiwanie energii odnawialnej, Im – domy na wodzie, w zakresie funkcji mieszkaniowej, Ps – przemysł stoczniowy, ze względu na bardzo intensywne wykorzystanie akwenu i niezgodność funkcji E i Ps z charakterem tego śródmiejskiego akwenu.

Plan umożliwi koordynację funkcjonalną i terytorialną różnorodnych działań, w szczególności realizację przedsięwzięć inwestycyjnych na terenie portu morskiego w Gdańsku w sposób zrównoważony, tj. zapewniający efektywne wykorzystanie ich cech, zasobów i właściwości dla różnych celów społecznych i gospodarczych. Ponadto plan pozwoli ograniczyć konflikty między użytkownikami oraz z otoczeniem, zapewnić trwałość nieodnawialnych zasobów i procesów przyrodniczych w perspektywie obecnego i kolejnych pokoleń. Zakłada się również, że plan umożliwi osiągnięcie celów wynikających z krajowych, regionalnych i lokalnych dokumentów strategicznych.

Ustalenia planu GDA, w części dotyczącej redy portu Gdańsk, są uszczegółowieniem ustaleń zawartych w planie zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1: 200 000 przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2021 roku (Dz.U. 2021, poz. 935).

5. Rysunek uwarunkowań

Rysunek uwarunkowań do planu GDA jest sporządzony:

1. w skali 1: 5 000 dla wód portu określonych od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego, czyli dla wewnętrznych wód portowych
2. oraz w skali 1 : 10 000 dla redy czyli zewnętrznych wód portowych.

Skorowidz arkuszy mapy Plan zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Gdańsku - Charakterystyka uwarunkowań, mapa w skali 1: 5000

Skorowidz arkuszy mapy Plan zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Gdańsku - Charakterystyka uwarunkowań, mapa w skali 1: 10000